

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

E-post: kansliet@amhm.ax

Hemsida: www.amhm.ax

BESLUT

Beslut nummer Diarienummer

ÅMH-Pn 28/13 2011-0694

Beslutsdatum

13.11.2013

Sökanden

Brändö Lax Ab

AX-22940 Åva

Ärende

Brändö Lax Ab ansöker om miljötillstånd för anläggande av ny fiskodling med en årlig produktion av ca 500 ton regnbågslax vid Österfjärden, Innerskär, Brändö.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, miljöskyddslagen,
- 6 kap. 16 § a punkten vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, vattenlagen.

Beslut

Avslag

ÅMHHM avslår med stöd av 17 § 2 mom. miljöskyddslagen Brändö Lax Ab:s ansökan om miljötillstånd för anläggande av ny fiskodling med en årlig produktion av ca 500 ton regnbågslax vid Österfjärden, Innerskär, Brändö.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Beslutsmotiveringar

För att utföra ett vattenföretag krävs enligt 2 kap. 2 § i vattenlagen rätt eller rådighet till vattenområdet och enligt 2 kap. 3 § vattenlagen råder den som äger en fastighet över det vatten som finns där, om inte annat följer av bestämmelserna i vattenlagen. Med ägare enligt 3 § jämställs den som har ständig besittningsrätt till en fastighet. Vattenområdet som avses är privatägt och sökanden besitter genom arrendeavtal det för verksamheten erforderliga vattenområdet.

Östersjön har visat sig vara extra känslig för ökad belastning av närsalter, vilket leder till eutrofiering, övergödning. Kväve och fosfor är de ämnen som generellt reglerar växtproduktionen och är de som avses med ”gödande ämnen”. I Egentliga Östersjön är det ömsom kväve ömsom fosfor som är det tillväxtbegränsande näringsämnet. Kväve är det tillväxtbegränsande ämnet under större delen av året. Under sommaren då det växttillgängliga kvävet oftast har förbrukats är däremot fosforhalten avgörande för blomningarna av kvävefixerande alger. Därmed måste såväl kväve- som fosfortillförsel till Östersjön begränsas. På grund av verksamhetens natur, att tillföra näringsämnen genom fiskodret direkt till vattenmiljön utan att det överskott som inte binds i fisken eller som passerar fisken och utsöndras i urin och fekalier idag kan renas med rimliga medel, innebär det att näringsämnestillförseln till vattenmiljön bidrar till ökad övergödning.

Enligt 5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen får ny eller ändrad verksamhet komma till stånd i vattenområdet endast om det visas att åtgärden eller verksamheten inte kan bidra till ökad övergödning i området eller att förbättringsoverskott utnyttjas. Sökanden har inte föreslagit eller påvisat någon särskild metod för hur verksamheten kan utföras utan att bidra till ökad övergödning, eller redovisat något nyttjande av förbättringsoverskott. Följaktligen är det enligt gällande lagstiftning inte möjligt att bevilja tillstånd till ny fiskodlingsverksamhet som leder till att ökade mängder näringsämnen tillförs till saltsjön.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) konstaterar, efter att ha prövat förutsättningarna för tillstånd, att verksamheten inte kan förverkligas i enlighet med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i miljöskyddslagens 10 §, bland annat vattenlagen.

Om verksamheten inte uppfyller förutsättningarna enligt miljöskyddslagens 17 § 1 mom. ska tillståndet i första hand förenas med sådana villkor enligt 24 och 25 §§ som skäligen kan krävas för att förutsättningarna ska vara uppfyllda. ÅMHM kan inte ställa sådana

villkor som gör verksamheten förenlig med 5 kap. 9 § 2 mom. vattenlagen. Således avslås ansökan i enlighet med 17 § 2 mom. miljöskyddslagen.

Den sökta verksamheten hade, om den fyllt förutsättningarna för miljötillstånd enligt miljöskyddslagens 17 §, medfört en ökad belastning enligt nedanstående beräkningar. Beräkningen av belastningen har utgått från genomsnittliga värden av innehåll av kväve och fosfor i foder som används allmänt inom branschen, samt bedömningen att bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tillämpbar används. Myndigheten har uppskattat den genomsnittliga foderkoefficienten (FK) till 1,15 för konventionell odling av regnbågslax i havet i öppna kassar. Vid beräkningarna har myndigheten utgått från att fodret innehåller i genomsnitt 0,80 % fosfor och 6,1 % kväve samt att fisken binder 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve. I bedömningen har såväl fiskens välmående, miljömässiga aspekter samt uppgifter i ansökan beaktats.

Den i havet utsläppta specifika belastningen får enligt landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslax och lax i havet, den s.k. fiskodlingsförordningen, inte överskrida 6 gram fosfor och 50 gram kväve per kilogram producerad fisk. Enligt myndighetens beräkningar skulle den specifika belastningen vid odlingen i Österfjärden bli 5 gram fosfor och 43 gram kväve per kilogram producerad fisk om bästa tillgängliga foder och teknik tillämpas.

Om tillståndshavaren skulle odla enligt ovanstående beräkningar skulle det innebära att bolaget vid odling av 500 ton regnbågslax skulle medföra en teoretisk belastning uppgående till 2600 kg fosfor och 21340 kg kväve till vattenmiljön.

Tabell 1. Myndighetens beräkningar av teoretisk och specifik belastning för Innerskär.

	<i>Fosfor (kg)</i>	<i>Kväve (kg)</i>
Närsaltsinnehåll i fodret	4600	35100
Möjligt närsaltsinnehåll ger max. fodermängd	575000	575410
Fodermängd ger fisktillväxt (med FK 1,15)	500000	500356
Totala mängden näringsämnen som binds i fisken	2000	13760
<i>Teoretisk belastning</i>	<i>2600</i>	<i>21340</i>
<i>Specifik belastning</i>	<i>0,005</i>	<i>0,043</i>

Ovanstående beräkning visar att den nya fiskodlingen därmed skulle öka Ålands totala utsläpp av fosfor på årsbasis med ca 6,5 %. För kvävet utgör det en ökning med ca 2,8 %.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med § 14 Ålands Landskapsregerings beslut (2013:2) om taxa för ÅMHM. Avgiften baseras därmed på 2011 års taxa § 8 och vidare på avgiftstabell 1.

Fiskodling med produktion om minst 20 ton – 50 %	€	1522,50
Annonskostnad	€	287,74
Totalt *	€	1810,24

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Sandell
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid ÅMHM 5.7.2011.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 2– 30 oktober 2013 på ÅMHM:s samt Brändö Kommuns anslagstavlor. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 2.10.2013. Vid delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit från Brändö kommun under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHM har inte begärt några utlåtanden, dock har en datormodellering utförts av Ålands Landskapsregering.

Bemötande

Sökanden har givits tillfälle att bemöta sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt genom annons i tidningen Åland och ÅMHM:s anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. Vid delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.